

27.4.2004

Opetusministeriö
Lapin yliopisto

LAPIN YLIOPISTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2003

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Lapin yliopiston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2003 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Lapin yliopistolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Erkki Niemelä ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Lapin yliopiston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustiedot ovat luotettavia ja riittäviä.

Opetusministeriön avoimesta korkeakouluopetuksesta korkeakouluissa perittävistä maksuista antaman päätöksen (nro 83/1993) mukaan avoin korkeakouluopetus on maksullinen julkisoikeudellinen suorite. Koulutus- ja kulttuuripoliittisista syistä opetuksesta ja kuulusteluista jätetään maksu perimättä. Tilinpäätösasiakirjaan sisältyvässä julkisoikeudellisia suoritteita koskevassa laskelmassa ovat mukana ainoastaan opintomateriaaleista opiskelijoilta perittävät tuotot ja niillä maksetut menot. Näin laadittuna laskelma ei osoita julkisoikeudellisten suoritteiden todellista kustannusvastaavuutta. Kustannusvastaavuuslaskelma tulee laatia ministeriön maksupäätöksen mukaisesti siten, että laskelma kattaa koko julkisoikeudellisen suoritetuotannon.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tulos on kustannusvastaavuuslaskelman mukaan 94000 euroa ylijäämäinen. Tulos on parantunut huomattavasti edellisestä vuodesta, mutta suoritettujen tarkastusten perusteella ylijäämä on kuitenkin todellisuudessa jonkin verran pienempi.

Kustannusvastaavuuslaskelmissa esitetyt tiedot eivät näin ollen ole luotettavia. Laskelmat ovat riittäviä.

Lapin yliopistossa tulee edelleen jatkaa maksullisen toiminnan seurannan parantamista koskevia kehittämistoimenpiteitä niin, että toiminnasta voidaan esittää dokumentoidusti luotettavat tiedot.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon ja muun laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä tarkastamalla Lapin yliopiston ja Oulun yliopiston yhteisenä laitoksena toimivaa Meri-Lappi Instituuttia.

Valtion talousarvion soveltamista koskevien määräysten (TM 9509 / 12.4.1995) kohdan 6.8 mukaan virastojen ja laitosten on huolehdittava siitä, että valtiolle kertyvät tulot peritään mahdollisimman nopeasti. Korotonta maksuaikaa ei saa ilman erityisiä syitä asettaa 14 päivää pitemmäksi. Yliopiston Arktisen keskuksen ja Arktikum-palvelu Oy:n välisessä laskutuksessa ei ole kaikilta osin noudatettu edellä mainittua määräystä, vaan korotonta maksuaikaa on annettu jopa kuusi kuukautta. Erityisiä syitä menettelyyn ei ole laskutusasiakirjoissa esitetty.

Valtiontalouden tarkastusvirastossa on varainhoitovuoden aikana suoritettu Lapin yliopiston Arktisen keskuksen näyttelytoimintaa käsittelevä tarkastus. Tarkastuksesta annetussa tarkastuskertomuksessa (28.11.2003 nro 64/2003) todetaan, että Lapin yliopiston Arktisen keskuksen, Lapin maakuntamuseon ja Arktikum-palvelu Oy:n väliset suhteet ja toiminta Arktikum-talossa tulee järjestää hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla tarpeellisin osin kirjallisilla sopimuksilla.

Muilta osin sisäisen valvonnan tarkastuksessa ei ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirasto on suorittanut Lapin yliopiston Arktisen keskuksen näyttelytoimintaa koskeneen tarkastuksen. Tarkastuksesta annetussa tarkastuskertomuksessa (28.11.2003 nro 64/2003) todetaan johtopäätöksenä, että Lapin yliopiston Arktisen keskuksen, Lapin maakuntamuseon ja Arktikum-palvelu Oy:n väliset suhteet ja toiminta Arktikum-talossa tulee järjestää hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla tarpeellisin osin kirjallisilla sopimuksilla.

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Lapin yliopiston tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 16.8.2004 mennessä mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt Lapin yliopiston Arktisen keskuksen ja sen yllä pitämää näyttelyä kaupallisesti hyödyntävän yhtiön, Arktikum-palvelu Oy:n, välisten taloudellisten ja toiminnallisten suhteiden järjestämiseksi hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla.

Tarkastusneuvoksen sijasta,
tarkastuspäällikkö, JHTT

Erkki Pitkänen

Ylitarkastaja, JHTT

Erkki Niemelä

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Lapin yliopiston rehtori
Lapin yliopiston hallituksen jäsenet
Valtiokonttori